

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.I.47/2024/7.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2024. június 4. napján – a vádlott távollétében – megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Tatabányai Törvényszék 2024. február 1. napján kihirdetett 17.B.176/2023/24. számú ítéletét megváltoztatja. Az elsőfokú eljárásban felmerült, a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege 287.561 (kettőszáznyolcvanhétezer-ötszázhatvanegy) forint, az állam terhén maradó bűnügyi költség összege 131.853 (százharmincegyezer-nyolcszázötvenhárom) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

[1] A Tatabányai Törvényszék 2024. február 1. napján kihirdetett 17.B.176/2023/24. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt1 vádlottat emberölés bűntettének kísérletében [Btk.160. § (1) bekezdés]. Ezért 8 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésvesztés büntetésre és 10 év a Magyar Köztársaság területéről kiutasításra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről akként, hogy a 377.561,-Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezte, míg 41.853,-Ft-ot az állam visel.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott védője élt fellebbezéssel elsősorban felmentésért, másodsorban a büntetés enyhítéséért.

[3] A vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában bemutatta az általa feltárt ellentmondásokat a vádlott vallomása, a sértett és egyéb tanúk vallomása között, megjelölve azt, hogy az a tényállás mely állítását érinti. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság sem a sértett, sem tanú3 szavahihetőségét nem kérdőjelezte meg, ugyanakkor a vádlottat szavahihetetlennek tartotta azért, mert tanúként mást vallott, mint vádlottként. Álláspontja szerint a törvényszék a rendelkezésre álló tényekből nem megfelelő következtetésre jutott, a vádlott cselekményére kizárólag gondatlanság terjed ki, még eshetőleg ölési szándéka sem állapítható meg, sőt semmilyen oka nem volt még csak testi sértést sem okozni a sértettnek. Elsődlegesen védence felmentését, másodlagosan cselekménye foglalkozás körébe elkövetett veszélyeztetés bűntettekénti értékelését és enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

[4] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.82/2024/1-I. szám alatti átiratában a jogorvoslati kérelmet alaptalannak tartotta. Rámutatott, hogy a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (1)-(2) bekezdése alapján teljes körű.

[5] Amellett érvelt, hogy a vádlott távollétében lefolytatott bizonyítási eljárás során az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás szabályokat maradéktalanul betartotta. A bizonyítás

eredményeként megállapított tényállást a sértett nyomozás során tett vallomása alapján azzal indítványozta kiegészíteni, hogy miután látta, hogy nem tud kijönni a zsákból, leguggolt és csendben maradt, mely kiegészítéssel lesz a tényállás teljeskörűen megalapozott.

[6] Álláspontja szerint a törvényszék teljesítette indokolási kötelezettségét, a megalapozott tényállásból a bíróság okszerű következtetést vont a vádlott bűnösségére, és nem tévedett az általa elkövetett bűncselekmény minősítését illetően sem.

[7] Utalt arra is, hogy a bíróság a büntetéskiszabási körülményeket hiánytalanul feltárta, azokat súlyuknak megfelelően értékelve tettarányos büntetést szabott ki, ekként a szankció enyhítését nem tartotta indokoltnak. Az ítélet egyéb rendelkezéseit törvényesnek találta.

[8] Összefoglalva indítványozta, hogy az ítéltábla a tényállás részleges megalapozatlanságát az iratok alapján a korábban írt kiegészítésével küszöbölje ki, majd a törvényszék ítéletét hagyja helyben.

[9] A fellebbezési nyilvános ülésen a védő a fellebbezésének írásbeli indokolásában írtakkal egyezően hivatkozott arra, hogy az élet elleni bűncselekmény megvalósulása nem bizonyított. A vádlotton kívül a másik mongol munkás és a sértett közrehatását is megjelölte az általa sajnálatos balesetnek nevezett cselekménysorozatban. Továbbra is a tanúvallomásokban megnyilvánuló ellentmondásokra hivatkozott, melyeket a leírtakkal egyezően részletezett. Azt hangsúlyozta, hogy nem vonható le a vádlotti magatartásból az a következtetés, hogy a vádlott akár egyenes, akár eshetőleges szándékkal is a sértett megölésére törekedett volna és mivel álláspontja szerint nincs minden kétséget kizáró bizonyíték a vádlotti felelősségre, a felmentését kérte.

[10] A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen szóban is az ügyészi átiratban írtakkal egyezően nyilatkozott. A védelmi fellebbezés indoklására reflektálva hangsúlyozta, hogy a bíróságnak ellentétes bizonyítékok alapján kellett tényállást megállapítani. A sértett sem úgy viselkedett, ahogy az az adott helyzetben elvárható, de egyértelmű, hogy a vádlotti ráhatásra ment a zsákká alakítható fóliára, majd került betakarásra, a folyamat irányítója pedig a vádlott volt, mint a jelen lévő legmagasabb rangú munkavállaló. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem csak összegyűjtötte a bizonyítékokat, hanem indokolási kötelezettségének is eleget téve elvégezte a bizonyítékok értékelését és állapította meg a tényállást, mely kisebb kiegészítéseket követően megalapozottá tehető. Helyes tehát a bűnösség megállapítása és a cselekmény minősítése is arra tekintettel, hogy a vádlott nem alapvető munkavédelmi szabályok be nem tartásával követte el a bűncselekményt, hanem azzal, hogy nem érdekelte a magatartásának a következménye. Mindez az emberölés kísérletének megállapítását alapozza meg. A kiszabott büntetést tettarányosnak találta. Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[11] Az ítéltábla a fellebbezések irányára tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörűen, az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ekként vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás

helyességét is és az eljárási szabályok megtartását is arra tekintet nélkül, hogy ki milyen okból fellebbezett.

[12] Az eljárása során a törvényszék abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó - eljárási szabályszegést, amely másodfokon akadálya lett volna az érdemi felülbírálatnak, vagy amely az elsőfokú ítéletet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné, az ítéltábla a törvényszék eljárásában ugyancsak nem észlelt.

[13] A teljes körű felülbírálatnak az eredményeképpen az ítéltábla nem találta alaposnak a vádlott védőjének a vádlott felmentésére irányuló fellebbezését és nem vezetett eredményre a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezése sem.

[14] A törvényszék a vádbeli cselekmény kapcsán törvényes, alapos, mindenre kiterjedő bizonyítást folytatott le, melynek során - a vádlott ismeretlen helyen tartózkodása miatt - ismertette a vádlott nyomozás során tanúként, majd gyanúsítottként tett vallomását és írásbeli vallomását is. tanú1, tanú2 és tanú4 kihallgatásával tanúbizonyítást folytatott le, ismertette a sértett, tanú3, tanú5 és tanú6 nyomozás során tett vallomásait, ismertette az igazságügyi orvosszakértői véleményt, továbbá a releváns okirati bizonyítékokat, így valamennyi bizonyítékot a tárgyalás anyagává tett, a vádlott és a védelem a bizonyítás anyagát megismerhették, azzal kapcsolatos álláspontjukat kifejezhették, védekezésüket előterjeszthették. A törvényszék a tisztességes eljárás feltételeit biztosította, betartotta a távollétes eljárás szabályait is, védője szabadon élhetett kérdezési, észrevételezési, indítványtételi jogukkal.

[15] A törvényszék ítéletében a rendelkezésre álló bizonyítékokat iratszerűen mutatta be, egyenként és összességében is megvizsgálta. Részletesen elemezte azokat és azonos szempontok szerint értékelte, mérlegelte, az így tett ténymegállapításai - melyek ugyan a későbbiekben írtak szerint kis mértékben kiegészítendőek - a másodfokú bíróság megítélése szerint összhangban állnak a bemutatott bizonyítékokkal.

[16] A törvényszék részletes és alapos indokát adta annak, hogy a tényállást milyen logikai érvek mentén építette fel. Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott vallomására tényállás nem alapítható, valamint számot adott arról is, hogy a sértett és tanú7 vallomásai miért fogadhatók el a tényállás alapjául. Ha végigelemezzük az egyes vallomásokat, valóban voltak olyan pontok, ahol ellentmondás volt tapasztalható, de ezek az ügy lényegi megítélését nem befolyásolták. Az események sorát tekintve a bizonyítékok egy irányba mutattak, melyek alapján megállapítható és lényeges körülmény az volt, hogy a vádlott volt az, aki a sértettet a kezénél fogva berángatta, mintegy betuszkolta a zsákba, nemcsak sértett1 sértett, tanú1 és tanú3 tanú vallomása, hanem a vádlott saját írásban tett vallomása szerint is a vádlott volt, aki ráhajtotta a fóliát a sértetre és össze is fogta azt. A vádlott a sértett bent tartózkodása alatt is és azt követően is végig jelen volt, látta mi történik és ismerte a szemét összetömörítésének a munkafolyamatát is. A vádlotti vallomás alapján ezalatt olyat nem látott, hogy a sértett kiszabadult volna a fóliából, azalatt az idő alatt, amikor odanézett, a fólia összehajlott állapotba volt. A többi tanú közt volt olyan, aki nem látta, hogy a sértett zsákba került, illetve

aki látta ezt, azt már nem látta, mi történik ezután a sértettel, csak azt, hogy a targonca elindul a szemét tömörítésére. Egy irányba mutatnak a bizonyítékok abban a körben is, hogy a vádlott adott utasítást a targoncát vezető és a sértett zsákban tartózkodását nem észlelő tanúlnak a tömörítésre, ezáltal elindította az okfolyamatot, mely a sértett halálához is vezethetett volna.

[17] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a bizonyítás anyagának megfelelő, a Be. 592. § (1) bekezdés a)-b) és (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, csupán a fellebbviteli főügyészség által indítványozottakkal került pontosításra a [6] bekezdés végén akként, hogy miután a sértett látta, hogy nem tud kijönni a zsákból, leguggolt és csendben maradt.

[18] Az ítéltábla a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a pontosított tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, mely tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Mindezek alapján a felmentésre irányuló fellebbezés eredményre nem vezetett.

[19] A tényállásból helyesen vont következtést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, helyes a bűncselekmény megnevezés és minősítése is.

[20] A védelemnek a cselekmény foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntetékénti minősítésére irányuló indítványa sem foghatott helyt.

[21] A Btk. 165. §-a szerint foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntetést az követi el, aki foglalkozási szabály megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból vagy szándékosan közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz. A bűncselekmény elkövetési magatartása olyan foglalkozási szabályok megszegése, amely szabályok funkciója a foglalkozás gyakorlásával érintett személyek biztonságának garantálása.

[22] A Btk. 160. §-ban rögzített emberölést az követi el, aki mást megöl. Az emberölés nyitott törvényi tényállás, a tényállásban rögzített eredmény (más ember halála) előidézésére alkalmas bármilyen magatartás tényállásszerű lehet.

[23] Szándékosság esetén az elkövető tudatának át kell fognia, hogy cselekménye okozatosan a passzív alany halálához vezet (vagy vezethet), amelyet azt kívánva vagy abba belenyugodva valósít meg. Ha az elkövető tudata átfogja a sértett élete kioltásának a lehetőségét, és ebbe belenyugodva cselekszik: az eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés megállapításának van helye (BH2003. 2.).

[24] A vádlott amikor utasítást adott a targoncásnak a szemét összetömörítésére, tudta, hogy az általa korábban oda beparancsolt sértett nem tudott kiszabadulni a zsákból, és tudta azt is, hogy a szeméttömörítés akként zajlik, hogy a targonca a targonca villáját leengedve összepréseli a zsákban lévő szemetet. A vádlottnak tudnia kellett, hogy a művelet során a zsákban lévő sértett életfontosságú szerveit, fejét, hátát, derekát ért nagy nyomás a sértett halálát okozhatja, eziránt azonban közömbös maradt. Helyes következtetést vont le a

törvényszék arra, hogy a vádlott tudata a halálos eredmény bekövetkeztének lehetőségét átfogta, ebbe azonban belenyugodott, eshetőlegesen szándékkal valósította meg az élet elleni bűncselekményt. Fel sem merülhet a vádlotti cselekménynek foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntettekénti minősítése, mivel a sértett irányába ható magatartás nem a foglalkozás gyakorlásával érintett személyek biztonságának garantálására szolgáló szabályok megszegéséből, hanem a eshetőlegesen ölési szándékából eredt.

[25] Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatosan írt indokolásának az [54-59] bekezdéseiben írt okfejtésével az ítéltábla egyetértett, ahogy azzal is, hogy a vádlott a cselekményét [60-62] bekezdésekben írtak szerint közvetett tettesként követte el. Helyes a kísérlet megállapítása is, hiszen a sértett halála a megfelelő orvosi ellátás miatt elmaradt.

[26] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket a törvényszék maradéktalanul feltárta.

[27] A bíróságnak a törvényben meghatározott keretek között - figyelemmel a büntetési tételkeret irányadó középértékére is - olyan büntetést kell kiszabnia, mely szem előtt tartja a büntetés célját, figyelemmel kell lennie a fokozatosság, és kellő egyéniesítés követelményeire, valamint a társadalomra veszélyesség fokára mind a cselekmény, mind az elkövető tekintetében, az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekre és igazodnia kell a cselekmény konkrét tárgyi súlyához.

[28] A vádlott terhére rótt bűncselekményt 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a törvény, a középérték 10 év.

[29] Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék a bünteteskiszabási körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, tetterányos büntetést szabott ki a vádlottal szemben, mely elégséges és egyben szükséges is a büntetési célok megvalósításához.

[30] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is és megállapította, hogy az ítélet járulékos rendelkezései a bűnügyi költségről hozott rendelkezést leszámítva törvényesek.

[31] Az ítéltábla a költségjegyzékbe bejegyzett bűnügyi költség tételek alapján megállapította, hogy a törvényszék akként rendelkezett, hogy a vádlott köteles megfizetni a költségjegyzék 3. tételszáma alá felvett 90.000,-Ft tolmácsdíjat. A tolmács díjjegyzéke alapján a tolmács 6 óra időtartamban 15.000 Ft óradíjért végzett tolmácsolást Terhelt1 vádlott és tanú3 tanú részére 2020. május 10. napján. A felvett jegyzőkönyvek tanúsága szerint a tolmács Terhelt1 vádlott 2020. május 9. napján fogatosított, 2. órát is megkezdő tanúkihallgatásán, majd 2020. május 10. napján 15 percig tartó, akként egy órának elszámolható gyanúsított kihallgatásán, valamint tanú3 tanú 2020. május 10. napján fogatosított, 2. órát is megkezdő tanúkénti kihallgatásán végzett tolmácsolási feladatokat összesen 5 óra időtartamban. Ekként a költség egy része - 3 óra tolmácsolás díja - abból eredt, hogy a vádlott a magyar nyelvet nem ismeri, 2 óra tolmácsdíj a magyar nyelvet nem ismerő tanú kihallgatása során merült fel, 1 óra tolmácsolási díj eredete nem állapítható meg. Ekként

az bizonyos, hogy a vádlott oldalán felmerült tolmácsolási díjat a Be. 576. § (1) bekezdés b) pont alapján az állam viselné, míg a tanú kihallgatásával felmerült tolmácsolási díjat lehetne a Be. 574. § (1) bekezdés alapján a vádlottra terhelni, a 90.000 Ft összköltségből 15.000,-Ft költség vonatkozásában azonban a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy azt kinek kellene viselni. Tekintettel a fentiekre az ítéltábla az egész 90.000,-Ft költségvetel vonatkozásában annak állam általi viseléséről rendelkezett, részben a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontja, részben pedig analógia alkalmazásával a Be. 575. § (1) bekezdése alapján. Az iratok alapján megállapítható az is, - ahogy arról a törvényszék is helyesen rendelkezett - hogy a költségjegyzék 6. tételszáma alatt feltüntetett 11.853,-Ft ténylegesen tolmácsdíj és nem szakértői díj. Így az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből az állam viseli a 3. tételszám alatt felvett 90.000,-Ft, a 4.tételszám alatt felvett 15.000,-Ft, az 5. tételszám alatt felvett 15.000,-Ft és 6.tételszám alatt felvett 11.853,-Ft, összesen 131.853,-Ft bűnügyi költséget, míg a többi bűnügyi költség (1. tétel 195.400,-Ft, a 2.tétel 40.091,-Ft és a 7. tétel 52.070,-Ft, összesen 287.561 Ft) megfizetésére a vádlott köteles az állam javára.

[32] Mindezek alapján a Győri Ítéltábla a Tatabányai Törvényszék 2024. február 1. napján kihirdetett 17.B.176/2023/24. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2024. június 4.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.	Szalai dr. Joánovits Krisztina s.k.	Dr. Élő András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék:

A Győri Ítéltábla ítélete és ezáltal a Tatabányai Törvényszék 2024. február 1. napján kihirdetett 17.B.176/2023/24. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. június 4.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.
a tanács elnöke